

D66 waar iedereen mee kan doen

Strategisch plan Landelijk Bestuur D66 voor
de periode 2022-2026 (Plan2026)

The logo consists of a solid green square containing the text 'D66' in a bold, white, sans-serif font.

D66

D66 waar iedereen mee kan doen

Voor de periode 2022-2026 is een nieuw strategisch plan opgesteld. Het Landelijk Bestuur van D66 streeft met de uitvoering van dit plan een substantiële verandering na. Als vereniging* en als partij** passen we ons aan zodat nóg meer mensen zich aangetrokken voelen bij D66. Iedereen die mee wil doen voelt zich welkom en gehoord en ervaart geen drempel om mee te praten en mee te doen. Er is vrijheid en aanmoediging om te beïnvloeden en te bepalen voor zowel individuen als voor initiatieven en bewegingen. En voor het maatschappelijk middenveld in het bijzonder.

Onze volksvertegenwoordigers en bestuurders maken zich hard voor een open, transparante en toegankelijke wijze van politiek bedrijven. Extra tijd en inzet is daarbij nodig. Juist van de groep politici, bestuurders, medewerkers en verenigingskader die nu al vaak overbelast is. We dienen dan ook nóg meer vrijwilligers te mobiliseren om deze transformatie tot een succes te maken. Vrijwilligers die we goed informeren, waarbij verwachtingen naar elkaar worden uitgesproken en we duidelijke prioriteiten stellen op taakniveau. Tenslotte investeren we extra in verenigingsmedewerkers.

Bij de uitvoering van dit strategisch plan krijgen we te maken met de volgende dilemma's:

Politieke doelstelling korte	vs	Maatschappelijke ambities lange
Centrale sturing	vs	Democratisch werken
Formele lijnen	vs	Informele netwerken
Professionele uitvoering	vs	Werken met vrijwilligers

Deze dilemma's zijn niet op te lossen, maar kunnen hanteerbaar worden door een goede balans te zoeken, enerzijds door met elkaar de kaders af te spreken maar binnen die kaders veel ruimte bieden. Daarbij is in dit strategisch plan met name van belang hoe leden binnen de vereniging mee kunnen doen.

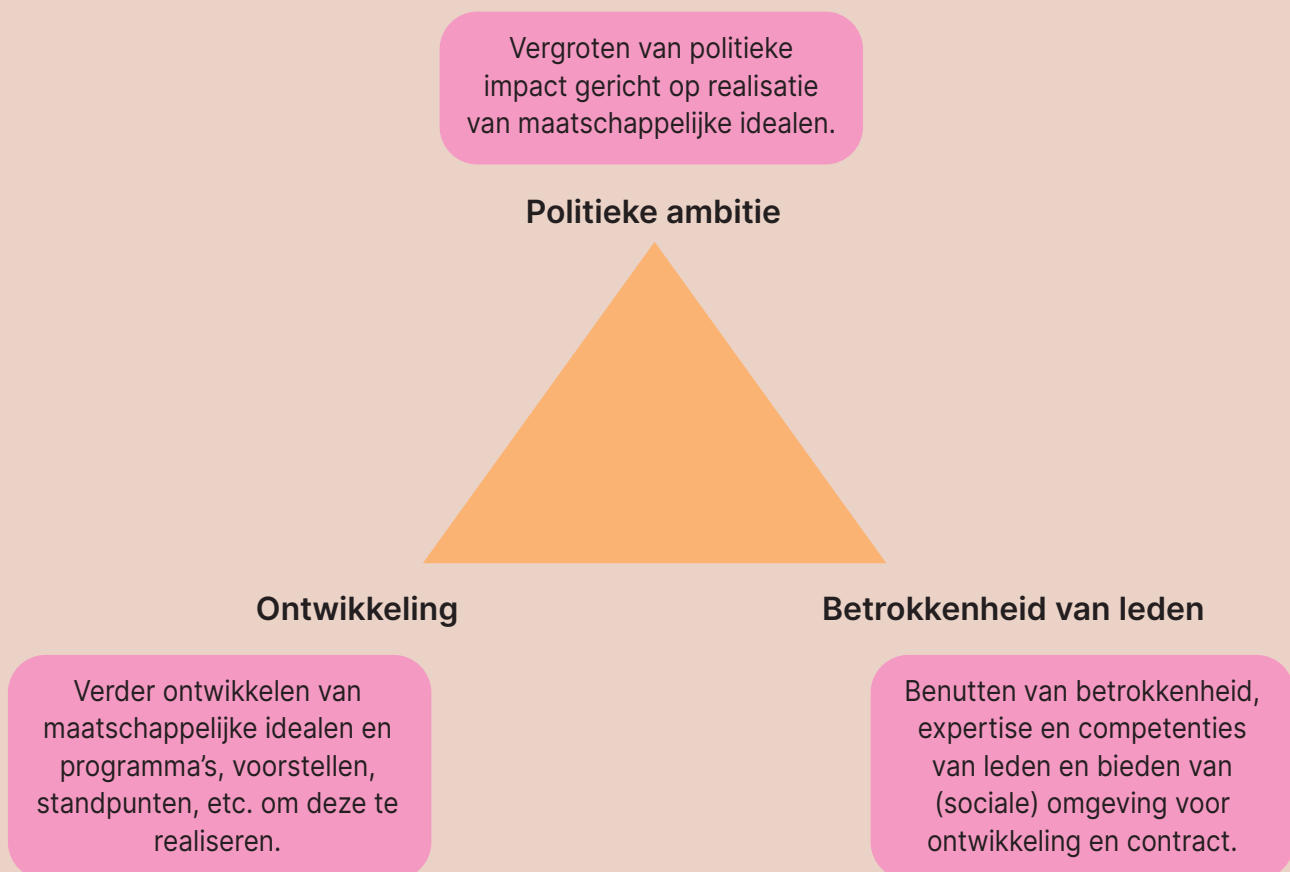
*Vereniging bestaat uit: de leden, door leden verkozen partijbesturen op de diverse niveaus en medewerkers in dienst van de vereniging

** Partij bestaat uit: vereniging plus aanpalende stichtingen, volksvertegenwoordigers en hun medewerkers en bestuurders

Door met elkaar ruime kaders af te spreken vinden we een goede balans om deze onoplosbare dilemma's hanteerbaar te maken. In dit strategisch plan is het met name van belang hoe leden binnen de vereniging hieraan deel kunnen nemen en hiertoe worden uitgenodigd.

De verdere ontwikkeling van D66 rust op drie pijlers (zie onderstaande figuur). De laatste jaren is veel aandacht uitgegaan naar politieke ambitie. De onafhankelijke mr. Hans van Mierlo Stichting is daarnaast uitstekend in staat gebleken om ons gedachtegoed door te ontwikkelen en zal dat de komende jaren ook blijven doen. Daarom focust dit strategisch plan zich voor het overgrote deel op de betrokkenheid van de leden om de onderstaande drie pijlers weer meer in balans te brengen.

Drie pijlers (zie onderstaande figuur) ondersteunen de verdere ontwikkeling van D66. De laatste jaren is veel aandacht uitgegaan naar de politieke ambitie. Ons gedachtegoed is daarnaast op uitstekende wijze doorontwikkeld door de onafhankelijke Mr. Hans Van Mierlo Stichting en zal dat ook de komende jaren blijven doen. Dit strategisch plan focust zich voor het overgrote deel dan ook op de betrokkenheid van de leden en brengt daarmee de drie pijlers meer in balans.

Dit strategisch plan beoogt het opschudden en verder vitaliseren van D66. Daarvoor zijn vijf implementatietrajecten geformuleerd die invulling geven aan “D66 waar iedereen mee kan doen”. Dit zijn:

1. Inclusieve vereniging
2. Meedoen in de partij
3. Verbinding van D66 met de samenleving vergroten en verstevigen
4. Talentontwikkeling van leden
5. Professionele en bruisende vereniging

Elk van de vijf implementatietrajecten bestaat uit een strategische beschrijving (doel van implementatietraject), een tactische beschrijving (wanneer wordt het een succes), en enkele voorbeelden van implementaties waaraan gedacht kan worden om de doelen te behalen. Het plan krijgt hiermee focus en handen en voeten, zodat de partij en de vereniging dit de komende vier jaar ten uitvoer kunnen brengen.

Deze vijf implementatietrajecten geven de accenten aan die wij als D66 de komende jaren zullen leggen in de doorontwikkeling van onze partij en vereniging. De uitvoering zelf is daarmee niet in beton gegoten, maar zal in samenspraak met onze leden de komende jaren verder worden vormgegeven. Om te beginnen met een interactieve deelsessie op het landelijke najaarscongres van 2021.

Dit plan is tot stand gekomen met behulp van discussies, gesprekken, interactieve sessies en studiegroepen dwars door de partij heen. In de verantwoording is een opsomming hiervan te vinden.

Het Landelijk Bestuur is iedereen die hier een bijdrage aan heeft geleverd, daar zeer erkentelijk voor. We gaan dit gezamenlijk tot een succes maken.

Namens het Landelijk Bestuur,

Victor Everhardt

– Partijvoorzitter

Implementatietrajecten

1. Inclusieve vereniging

D66 wil dat iedereen zich thuis voelt bij de partij. We willen een inclusieve vereniging zijn, waarin iedereen meedoet, meepraat en meebeslist. Meer diversiteit verbetert de kwaliteit van besluitvorming, daar is D66 van overtuigd. We maken lid worden en actief zijn bij D66 voor iedereen een stuk laagdrempeliger. In het bijzonder voor groepen die D66 nu nog te weinig bereikt. Het leveren van een inhoudelijke bijdrage zonder partijlidmaatschap maken we toegankelijker. Dit zorgt voor meer nieuwe ideeën, meer zichtbaarheid en een groter gevoel van verbondenheid. Het kantelpunt is bereikt: het moment is aangebroken om alle voorgenomen veranderingen en beleid om te zetten in actie. Het is tijd om dit gevoel van urgentie door te laten stromen tot in de haarvaten van de vereniging.

Binnen de partij is een cultuurverandering en mentaliteitsverandering nodig. In de gehele partij, in alle bestuurslagen, fracties en afdelingen is bewustwording noodzakelijk. We moeten en kunnen meer doen aan diversiteit. Dit begint met het erkennen dat diversiteit en inclusie naast een politieke, ook een interne prioriteit is. We hebben hiervoor alle leden in de partij nodig, te beginnen met het actieve kader, zoals lokale bestuursleden. We doen dit met elkaar, we doen dit samen.

We zetten in op:

- Meer moedige dialoog, vanuit wederzijds begrip. Wederzijds begrip begint met gastvrijheid.
- Bewustwording (inclusief in taal, processen, organisatie en verlagen van drempels).
- Meer representatieve vertegenwoordiging en durven een stap opzij te zetten.

Lid worden van D66 betekent dat je wordt verwelkomd. Maar naast het welkom voelen, willen we dat elk lid zich vrij voelt om mee te doen, mee te praten en mee te beslissen. Dat elk lid zichzelf zal herkennen in achtergrond, kennis en interesses. Als wij als organisatie open staan voor een bredere groep van burgers, wordt dit een succes. Naast de wil om breder te kijken gaan wij als organisatie daar ook naar handelen. Onbewust zijn er binnen de vereniging uitsluitingsmechanismen en systemen ingebed in processen, posities, handelingswijzen en gewoonten. Dit kan zitten in taal, in manieren van organiseren en de vertegenwoordiging in functies. Het is nodig ons hier bewust van te zijn om dit te veranderen. Dit vergt training en continu onze aandacht. Het is een leerproces. Om dit te bereiken kan je bijvoorbeeld denken aan het ontwikkelen van modules voor de D66 Academie gericht op inclusie

en bewustwording. Maar ook door het stimuleren van bestuursleden Diversiteit en Inclusie in lokale en regionale afdelingen. En door een Kompas Inclusie op te stellen voor de vereniging met alle aspecten uit de Diversiteitscirkel.

Er is sprake van inclusie, wanneer mensen als leden van de groep (vereniging) zich gewaardeerd en welkom voelen. Veiligheid en transparantie als basis voor een inclusieve vereniging. Gelijke kansen voor alle leden om mee te doen binnen de vereniging.

2. Meedoen in de partij

D66 is een partij die drijft op de vrijwillige inzet van leden. Het ledenaantal is de afgelopen jaren gegroeid en daarmee ook het belang van activiteiten. Als tweede partij van Nederland is een sterk vrijwilligersbeleid essentieel, zodat elk lid mee kan doen en we ook niet-leden aan ons weten te binden.

Om hierin te ondersteunen, dient het vrijwilligersmanagement landelijk, regionaal en lokaal naar een hoger plan te worden gebracht. Dit kan bijvoorbeeld door een landelijke vrijwilligers-coördinator aan te stellen en door regio's en afdelingen te stimuleren ook vrijwilligerscoördinatoren te benoemen. Het ontwikkelen van opleidingen gericht op het goed begeleiden van vrijwilligers en hen ondersteunen in hun ontwikkeling kan hier ook aan bijdragen. Het doel is de persoonlijke expertise en motivatie van vrijwilligers beter te laten aansluiten bij de taken die zij willen gaan uitvoeren. We zorgen dat leden met tijd en energie zich in kunnen zetten binnen de vereniging.

Dit wordt een succes als:

- Er meer aandacht komt voor het verlagen van drempels om mee te doen als vrijwilliger en het scouten van leden die willen bijdragen.
- Vrijwilligers trots zijn dat ze bijdragen aan de doelen van de partij.
- Vrijwilligers duidelijk weten hoe ze kunnen bijdragen, wat er van hen verwacht wordt en hoe dit bijdraagt aan de partij.
- Er aanbod komt voor leden om zich te ontwikkelen in de uitvoering van hun vrijwilligerswerk en de begeleiding van vrijwilligers.
- Vrijwilligers het gevoel hebben dat hun bijdrage gezien wordt en ze op lastige momenten op ondersteuning kunnen rekenen.
- Er meer aandacht komt voor het bedanken en waarderen van vrijwilligers voor hun inzet.
- Er voldoende capaciteit beschikbaar is om de implementaties uit te voeren en er gebruik gemaakt wordt van experts om het beleid continu te verbeteren.

3. Verbinding van D66 met de samenleving vergroten en verstevigen

Het doel is om de verbinding van D66 met de samenleving en vice versa – in brede zin – te vergroten en verder te verstevigen.

We faciliteren en helpen mensen die zich willen inzetten om onze idealen te realiseren en brengen verbinding tot stand met maatschappelijke organisaties en professionals om zo tot nog betere voorstellen te komen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het jaarlijks, samen met afdelingen en regio's, organiseren van een aantal thema-avonden of Town Hall meetings. Of door op lokaal niveau D66-burgerberaden op te richten, waar inwoners gericht in gesprek gaan met bestuurders over politieke voorstellen.

Dit wordt een succes als:

- D66 op elk niveau actief de verbinding zoekt met de samenleving.
- Er activiteiten georganiseerd worden, waarbij leden, politici en bestuurders actief het gesprek aangaan met maatschappelijke organisaties en professionals.
- We actief aansluiting zoeken bij (bestaande) maatschappelijke initiatieven.
- Communicatie van D66 ook gericht is op hoe mensen inspraak kunnen leveren en mee kunnen doen bij het realiseren van onze idealen.
- Er extra structurele professionele inzet komt op regionaal en lokaal niveau om onze vrijwilligers te begeleiden bij het uitvoeren van dit implementatietraject.

4. Talentontwikkeling van leden

D66 heeft inmiddels ruim 30.000 leden die allemaal bepaalde kennis en ervaring met zich meebrengen. Een professionele partij scout nieuw talent, investeert in talent en ondersteunt in het bereiken van politieke en maatschappelijke ambities. Dit kunnen we bijvoorbeeld doen door te investeren in het in kaart brengen van de huidige talenten, kennis en ambities van leden. En door landelijke, regionale en lokale talentencommissies een centrale rol te laten spelen in het verbinden van vraag en aanbod binnen de partij (denk aan D66-functies, vraag naar bepaalde kennis en expertise etc.).

D66 is dé onderwijspartij, zowel naar buiten als naar binnen. Dat betekent dat wij binnen de vereniging onze leden de mogelijkheid willen bieden om zich te ontwikkelen en ruimte te bieden om hun kennis en expertise te delen.

Talentontwikkeling van leden wordt een succes:

- Wanneer we structuren hebben ingericht om talenten te (her)kennen op alle niveaus binnen de partij.
- Wanneer we talentvolle mensen kunnen plaatsen op politieke en bestuurlijke functies.
- Wanneer we leden gericht ondersteunen in hun ontwikkeling met het oog op hun politieke en maatschappelijke ambities.
- Wanneer we trainingen en vaardigheden- en kennisdeling organiseren die aansluiten bij de behoefte van leden en makkelijk toegankelijk zijn.
- Wanneer we gebruik maken van bestaande kennis en ervaring en die een plek geven binnen de landelijke D66 Academie en het trainershuis.
- Wanneer er structurele professionele inzet is om het opleidingsaanbod en de talentencommissies te ondersteunen en door te ontwikkelen.

5. Professioneel en bruisende vereniging

D66 is gebaat bij een professionele en bruisende vereniging die het leden zo makkelijk mogelijk maakt om mee te doen en bij te kunnen dragen aan de ontwikkeling van het gedachtegoed van de partij. Hierbij valt te denken aan het instellen van een debat-agendacommissie die debatten gaat organiseren over relevante en actuele kwesties. Of bijvoorbeeld door in meer digitale voorzieningen te investeren zodat leden makkelijker actief kunnen worden en elkaar kunnen ontmoeten.

Een professionele en bruisende vereniging wordt een succes als:

- We leden in staat stellen om op een centrale plek zo makkelijk mogelijk aan informatie te komen, te weten komen hoe zij elkaar kunnen ontmoeten (zowel offline als online), hoe zij kunnen bijdragen en actief kunnen zijn.
- We inzicht geven in maatschappelijke ontwikkelingen en politieke processen op een manier dat zowel leden als stemmers weten hoe zij kunnen bijdragen.
- We prioriteit geven en zorgen dat leden en stemmers hun vragen kunnen stellen en een passende reactie krijgen op zowel landelijk, regionaal als lokaal niveau.
- Goede en structurele ICT-ondersteuning op verschillende digitale platformen (ledenportaal, een app etc.) beschikbaar is.
- Structurele professionele inzet beschikbaar is om de platformen te blijven voorzien van nieuwe content.

Verantwoording

Dit plan is tot stand gekomen met behulp van discussies, gesprekken, interactieve sessies en studiegroepen dwars door de partij heen. De regiegroep, die is aangesteld door het Landelijk Bestuur, heeft op basis van al deze input dit plan samengesteld en voorgelegd aan het Landelijk Bestuur.

Regiegroep

- Lodi van Brussel | manager op het landelijk bureau
- Tjeerd Dierckxsens | lid Landelijk Bestuur | voorzitter regiegroep
- Arjan Eleveld | open partij beweging
- Miriam Krol | voorzitter werkgroep mbo
- Volkan Memis | gemeenteraadslid Eindhoven
- Rudi Nieuwenhoven | open partij beweging
- Lysanne van Schaik | voormalig bestuurslid landelijk bestuur Jonge Democraten
- Talitha Stam | voormalig lid Route66 (eerder gestopt wegens persoonlijke omstandigheden)
- Jasmijn Touw | voormalig afdelingsvoorzitter Leiden

Studiegroepen

De regiegroep heeft een vijftal studiegroepen in het leven geroepen, puttend uit leden van de open partij beweging met een open invitatie voor andere leden om ook daaraan mee te doen.

- **Studiegroep 1: Aantrekkelijkheid van de vereniging**

Araz Abbas, Brigitte van den Berg (vz), Pim van Dam, Thomas Herder, Salima Ozkan, Gjalt Suichies en Ingrid Timmer

- **Studiegroep 2: Toegankelijkheid van de partij**

Ad Zopfi (vz), Anouschka Biekman, John Brewster, Maaike Zwart, Tomas Geurts, Aurelie Girbes, Rutger Goethart en Wouter Bolier

- **Studiegroep 3: Contact en invloed**

Sander van Diepen (vz), Jelmer Schreuder, Janne Dam, Antje Jordan, Michiel Westermann en At Ipenburg

- **Studiegroep 4: Politiek proces**

Nils Berndsens, Richard Krabbendam, Samuel Schampers (vz) en Sjoerd Wannet

- **Studiegroep 5: Betrokkenheid burgers en maatschappij**

Thessa van der Windt, Frank van Mil, Michiel 't Hart, Paul de Rook (vz) en Jieskje Hollander (vz)

Ontvangen input

Vanuit de denktank Inclusie en Diversiteit is tekst aangeleverd voor implementatietraject 1 “Inclusieve vereniging”. Verder is gebruik gemaakt van (externe) onderzoeksgegevens. Daarnaast bestond er in MijnD66 een online suggestie box, die 60 reacties heeft opgeleverd en grotendeels aan de studiegroepen zijn doorgegeven. Ook heeft de regiegroep binnen D66 een reeks interactieve sessies georganiseerd om een beeld te krijgen wat er zoal aan ideeën leeft. Daarbij is onder andere gesproken met:

- Het Landelijk Bestuur van de Jonge Democraten,
- Het bestuur van de bestuurdersvereniging,
- De voorzitters en bestuursleden van de G7 en de regiobesturen.
- Deelnemers van Route66.
- Medewerkers van het Landelijk Bureau.
- Groepen van willekeurig geselecteerde D66 politici, bestuursleden van thema-afdelingen, leden, nieuwe leden, leden van kleine afdelingen, leden van grotere afdelingen en leden van thema-afdelingen.